

Soó Tamás gazdasági tanácsos jelentése
az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1994. évi
gazdasági tevékenységéről

Az EME gazdasági tevékenysége az 1990-ben történt újjáalakulása óta egyre bővülő és súlypontilag is egyre fontosabbá válik. Vagyona az elmúlt öt év alatt jelentősen gyarapodott, beruházott értéke csupán 1994-hez viszonyítva is csaknem megtízszereződött.

1990-ben költségvetési volumene csupán 306 000 lej volt, 1991-ben ez már elérte az 525 000 lejt, 1994-ben 49 667 000 lejre emelkedett, s most az 1995-ös költségvetés már meghaladja a 110 millió lejt.

Az 1994. évi költségvetés teljesítésének adatait vizsgálva megállapítjuk, hogy az évi 49 677 000 lej forgalomnak az egyes költségcsoportok közötti megoszlási aránya kedvező, a kiadások túlnyomó része az alapkiadásokra fordított. Így pl. az ügyviteli költségekre az összkidadások 7,6%-át, a személyi kiadásokra 5,7%-át költöttük, míg alapkiadásokra 19%-ot, kiadványaink költségeire 22,6%-ot fordítottunk. Viszont 40,1%-ot fordítottunk beruházásokra és nagyjavításokra, az örökségbe kapott Jordáky ház rendbetételére és átalakítására, valamint a Lakatos utcai Kutatóintézetünk tatarozására. Az elmúlt év végén az Illyés Alapítvány és a Gróf Mikó Imre Alapítvány támogatásával megvásároltuk a volt Tamás András (Ion Ghica) utca 12. sz. alatti ingatlant, s ennek rendbetétele és használatba adása után megteremtettük az EME alapszabály szerinti célkitűzéseinek megfelelő tevékenység alapfeltételét.

Mindezen kiadások fedezetét elsősorban a Gróf Mikó Imre és az Illyés Alapítvány támogatása tette lehetővé. Bevételi forrásainkból az innen kapott támogatások a bevétel 82%-át tették ki. Sajnálattal kell megállapítanunk ezúttal is, hogy a tagdíjakból befolyt összegek a teljes bevételnek csupán 4,7%-át érték el, ami még az ügyviteli költségeinket sem fedezte. Adományokból és kiadványaink értékesítéséből egészítettük még ki bevételeinket. Itt említjük meg, hogy kiadványaink értékesítése jóval az önköltségi ár alatt történt, hogy így is hozzáférhetőbbek legyenek tagjaink számára. A 11 millió lejt meghaladó költségből közel nyolcmillió lej fog megtérülni.

Számításaink szerint tagdíjakból mintegy 4 488 000 lejnek kellett volna befolyjni, ezzel szemben csupán 2 350 000 lejt vételeztünk be.

A törvényes rendelkezéseknek megfelelően az EME is elkészítette az 1994. évi pénzügyi mérleget és számadást, s azt a pénzügyi szerveknek határidőre be is nyújtotta. Tartalma és formája ellen semmilyen kifogás vagy megjegyzés nem merült fel. Röviden elemezve a mérleg tételeit, legszembetűnőbb a vagyoni gyarapodás. Az 1994. évi értéknek, a 4 399 000 lejnek csaknem tízszeresét mutattuk ki a 40 922 000 lejes összvagyonnal. Ebben az összegben benne foglaltatik a fent említett ingatlanoknak az értéke, a rájuk fordított beruházások, az adományként kapott gépek, felszerelések értéke stb. A passzívák közül említésre méltó tétel a

9 379 000 lej összegű készlet, ami magában foglalja az év végi papír, nyomtatvány (kiadványok) leltárának, nyomdában levő anyagainak az értékét. A hitelezőknél jelentkező 8 442 ezer lej túlnyomó részét az idénre előirányzott kifizetések képezik, amiben benne van a pályadíjak és kutatói munkák, kéziratoknak ebben az évben kifizetésre került összege is.

Az 1995. évi költségvetési előirányzatnak a 110 060 000 lejt elérő összegében 5 millió lejt irányoztunk elő a tagdíjakból. Bár a kedvező folyamat az lenne, ha legalább 7 500 000 lejt érnének el, ami figyelembe véve azt, hogy az EME-nek jelenleg 2646 tagja van, csak úgy volna elérhető, ha a közgyűlés hozzájárul ahhoz, hogy a tagdíjakat a jelenlegi 3000 lejről 5000 lejre emeljük fel (még egy kg hús árát sem éri el). Természetesen a nyugdíjasok továbbra is a tagdíj 50%-át, a diákok 10%-át fizetnék. Az alapító tagdíj értékét pedig 50 000 lejben állapítsa meg. Így talán elérhető lesz, hogy a tagdíjak legalább az ügyviteli kiadásokat fedezzék, mert ezt semmilyen alapítvány nem vállalja át. Most már megengedhetetlen, hogy nyilvántartásunkban szerepeltessünk továbbra is olyan tagokat, akik még egyszer sem fizettek tagdíjat, vagy csak egyszer fizettek 1992 előtt; ezeket töröljük nyilvántartásainkból. Ezzel taglétszámunk mintegy 400 személlyel csökken, de valóssá válik.

Visszatérve az 1995. évi költségvetés elemzéséhez, úgy tartjuk, hogy a kiadások növekedése fedezi az év folyamán most már teljes kapacitással meginduló kutatási és könyvtári munka üzemeltetésével és az ingatlanaink ezzel járó fenntartásának kiadásait. A költségvetés kiadási tételeinek megoszlási aránya véleményünk szerint igen kedvezően alakul. Az ügyviteli költségek 6,95%-ot (7,6% 1994-ben), a személyi kiadások 9,63%-ot (kutatók és könyvtárosok fizetése, tehát alapszolgálat végzők), az alapkutatások 19,1%-ot, kiadványaink 19,23%-ot jelentenek. A most már befejezéshez közeledő építkezési munkák, főleg a Moll háznál a kiadások 41,88%-át fogják elérni. Kiténik a fentiekből, hogy pénzügyi alapjainkat nem adminisztrálásra, hanem 90%-ban tudományos munkára, kutatásokra, kiadványaink megjelentetésére s ezek feltételeinek létrehozására fordítjuk.

Kérjük a T. Közgyűlést, hogy az 1994. év gazdasági tevékenységéről bemutatott jelentésünket fogadja el.